

MREZA ŽENA KOSOVA
GODISNJI IZVEŠTAJ 2004

MREZA ZENA KOSOVA
GODISNJI IZVESTAJ 2004

Tekst: Elita Gota

Dizanj: Nicole Farnsworth

Prevela sa engleskog: Mila Podvorica

Materialna podrška: Kvinna till Kvinna i
Swiss Cooperation and Development Office

The logo for NASA MISIJA features a stylized, grey, circular emblem on the left. The emblem consists of a thick, curved line that forms a partial circle, with a smaller, similar shape nested inside it, creating a sense of depth and movement. To the right of this emblem, the words "NASA MISIJA" are written in a bold, serif, all-caps font. The "N" is particularly large and overlaps the emblem.

NASA MISIJA

MZK podrzava, stiti i promovise prava i interese zena i devojaka sirom Kosova, bez obzira na njihovao politicko uverenje, religiju, starosno doba, stepen obrazovanja, seksualnu opredeljenost i sposobnost. MZK ispunjava svoju misiju putem razmene iskustava i informacija, partnerstva i umrezavanja, zastupanja i istrazivanja.

SADRZAJ

Pismo od Predsedavajućeg Odbora	4
Članovi Odbora	5
Pismo od Izvršnog Direktora	6
Nasa Misija	8
Uvod	9
Strateski Ciljevi	
Podržavaoci MZK-a	10
Programi i Aktivnosti u 2004 godini	11
Izgradnja institucionalnog kapaciteta	11
Umrezavanje i razmena iskustava	12
Povećanje ucesca žena u politici	14
Pravi mehanizmi	16
Prava žena	16
Ostali programi	18
Buduci Programi	19
Osoblje	20
Članovi MZK	21
Finansijski izvestaj	26

PISMO OD PREDSEDAVAJUĆEG ČLANA ODBORA

Uvaženi članovi mreže,

Kao predstavljačica Odbora Mreže žena sa Kosova, čast mi je da razgovaram sa vama putem ovog godišnjeg izveštaja i da presem moje zadovoljstvo za sav posao koji ste obavili u toku 2004 godine kao članovi MZK-a. Mogu iskreno da kažem da je MZK sa više od 70 ženskih organizacija i grupa postigao značajni uspeh u poboljšanju pozicije žena u svim segmentima kosovskog društva.

MZK je ispunila svoje ciljeve uz veliku moć volje, a veliki deo našeg uspeha je zahvaljujući naporima Igballe Rogova, Izvršnog direktora Mreže.

U toku 2004 godine, MZK je sprovela mnoge aktivnosti koje su bile veoma uspešne. Mreža je preduzela brojne kampanje uključujući “Žene predlazu” kampanju koja je uključila “perspektive polova u platformama političkih partija” i “Saznajte svoja prava” kampanju koja ima za cilj da podigne svest žena o njihovim pravima. MZK je tesno saradivala, a i dalje radi sa REFORM-om 2004 i Lobijem kosovskih žena u nadi za reformisanjem Izbornog zakona na Kosovu. MZK je koorganizovala regionalnu konferenciju o mehanizmima za ravnopravnost polova. Mreža je takodje organizovala mnoge radionice koje su imperativ za sprovođenje Rezolucije Saveta bezbednosti UN br. 1325 o ženama, miru i bezbednosti. U svim gore pomenutim programima i mnogim drugim koje nisam pomenula MZK je uspešno radila kao uvaženi partner lokalnih i međunarodnih vladinih institucija.

Verujem da će 2005 godina takodje biti godina uspeha za MZK, i nadam se da će nam i dalje pružati podršku lokalne i međunarodne organizacije i institucije.

S poštovanjem,

Naxhije Bućinca
Predstavljajući član Odbora

CLANOVI ODBORA 2004

Predsedavajuci clan - Naxhije Bućinca
Direktor, Zene Veterani Obrazovanja

Delina Fico
Koordinator u Zemlji, Mreza Svetskog Ucenja

Marta Prekpalaj
Direktor, Motrat Qiriaz

Luljeta Vuniqi
Menadzer Programa, Kosovska Fondacija za Otvoreno Društvo

Vjosa Dobruna
Predsedavajuci clan Odbora, Radio Televizija Kosova

Flora Macula
Menadzer Programa u Zemlji, UNIFEM

Argentina Graždani
Savetnik za Medije i Civilno Društvo, USAID

Clanice Borda, od leve nadesno: Luljeta Vuniqi, Flora Macula, Marta Prekpalaj, Delina Fico, Argentina Graždani, Naxhije Bućinca, Vjosa Dobruna, and Igballe Rogova.

PISMO OD IZVRŠNOG DIREKTORA

Dragi prijatelji,

Od naseg prvog sastanka mreže u januaru 2000 godine, uložili ste vase napore, pokazali ste vase zalaganje i obezbedili ste dodatni izliv energije sto je održalo mrežu funkcionalnom.

U nasim zivotima svako od nas ima nekoga bliskog ko mu je podrška - muz, brat, otac, sestra. Licno, jedna od mojih najvećih podrški bila je moja majka. Od kada smo ja i moje sestre rodjene, ona nas je ucila kako da pomognemo drugima. Iako je imala tezak zivot kao žena, uvek je davala nama-devojcama mesto da budemo ono sto jesmo...da budemo slobodne. Ona me je oduvek hrabrila da promenim situaciju žena na Kosovu. Ona mi je dala hrabrost, kao žena-Alбанка da idem napred.

Stoga, kada je preminula 2003 godine, mislila sam da se moj rad završio. Nisam mogla da nastavim dalje bez njene podrške. Izgubila sam svoju inspiraciju. Više od tri meseca nisam mogla da radim, i nisam radila.

Ali onda, osetila sam njeno prisustvo i njen duh u meni koji me hrabri, i govori mi da “krenem napred”. Kako je to interesantno da duh ohih koje izgubimo nastavlja da zivi u nama.

Moji prijatelji su bili uz mene u vreme moje zalosti. Njihovi emailovi, pisma i lepe reci podrške su me održali.

Uz njihovo ohrabrenje prošli smo kroz proces registrovanja mreže u jesen 2003 godine. Iako je mreža neformalno funkcionisala od 2000 godine a žene su se okupljale čak i ranije u okviru Mreže žena sa sela iz 1997 godine, zvanično registrovana mreža nam je omogućila da imamo dodatni glas u procesu donosenja odluka. Više nismo bili neformalna mreža žena, radije institucionalizovana mreža, priznata mreža sa kancelarijom, prostorom za sastanke i osobljem zaposlenom na puno radno vreme.

Nas novi status nam je doneo sire priznanje od strane Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu (UNMIK) i Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) - dva glavna tela za donosenje odluka na Kosovu - kao i od strane ostalih brojnih lokalnih i medjunarodnih institucija.

Tako, 2004 godina je oznacila pocetak novog perioda za Mrezu Zena sa Kosova. 2004 godine, nasi clanovi, partneri, prijatelji i podrzavaoci su ulozili svoje napore tako da se cuje glas zena sa Kosova - svugde - od njihovih lokalnih Skupstina Opstina do Saveta bezbednosti u Njujorku.

U 2004 godini, za razliku od prethodnog Specijalnog predstavnika Generalnog sekretara, sadasnji SPGS - Soren Jesen Petersen je pozvao civilno drustvo, tacnije zene, da se sastanu sa njim. Radeci to, on je unapredio na Kosovu sprovedjenje Rezolucije Saveta bezbednosti UN br. 1325 o zenama, miru i bezbednosti.

Nase iskustvo sa prethodnim SPGS-ima i ostalim medjunarodnim donosiocima odluka je pokazalo da ostvarenje ravnopravnosti polova ne zavisi samo od osnivanja institucija. Vazniji su pojedinci u okviru ovih institucija i njihova volja da se zalazu za promene. Soren Jesen Petersen je pokazao svoje zalaganje za sprovedjenje Rezolucije 1325 i treba da sluzi cetvorici prethodnih SPGS-a, i narednom koji moze da usledi na Kosovu ili bilo gde u svetu.

Kao zakljucak zelim da naglasim da pojedinci cine nas rad uspesnim. Nas rad je licni rad. Svaki clan MZK-a, svaka osoba koja je posvetila svoje vreme i napore za rad u mrezi, svaki podrzavalac, svaki partner, i svaki prijatelj koji je pokazao svoje zalaganje za ostvarenje ravnopravnosti polova na Kosovu. Njihova posvecenost nam je omogucila da napravimo svaki korak napred. Stoga, cestitam svima vama - 2004 godina je bila vas uspeh.

Nastavite da radite tako dobro!

Igballe Rogova
Direktor
Mreza Zena sa Kosova

O NAMA

Mreža Žena sa Kosova (MZK) je osnovana 2000. Godine kao neformalna mreža grupa žena i nevladinih organizacija (NVO) sa Kosova. Od svog početka, MZK je prerasla u ključnu mrežu za zastupanje u ime žena sa Kosova na regionalnom i međunarodnom nivou. Do kraja 2004 godine, MZK se sastojala od 70 ženskih NVO-a i grupa, neke od njih su dobro ustanovljene u regionu i imaju više od 10 godina iskustva iz oblasti razvoja zajednice. Mreža takođe uključuje grupe žena različitih etničkih pripadnosti i mreža im pomaže da izgrade svoj kapacitet da bi efektivno radile u ime njihovih zajednica.

Članovi mreže pružaju različite usluge zajednicama žena kao što su kursevi, obuke, pomoć, i psihološka pomoć. Pred toga, oni rade na socijalnim problemima koji utiču na žene i devojke danas, uključujući nasilje nad ženama, trgovinu ženama u svrhu prostitucije, i nisku stopu upisa devojčica u škole i na univerzitetima. MZK članovi često vode zastupanje od kojeg žene imaju dobitak a i njihove porodice na lokalnom nivou.

STRATESKI CILJEVI 2005 - 2008

MZK strateski ciljevi za 2005 - 2008 su:

- Podizanje svesti žena i muškaraca o pravima žena i o mogućnostima za postizanje ravnopravnosti polova na Kosovu.
- Povećanje ravnopravnog i efektivnog učešća žena na svim nivoima političkog života i donošenja odluka.
- Povećanje delotvornosti zakonodavstva, programa Vlade i politika za postizanje ravnopravnosti polova na Kosovu.
- Povećanje doprinosa žena i javno priznanje njihovog doprinosa u ostvarenju mira i stabilnosti na Kosovu i u regionu.
- Osnaziti pokret žena na Kosovu i povećati ulogu pokreta u regionu i u svetu.

NASI PODRZAVAOCI

MZK-u pružaju podršku različita tela pojedinaca i organizacija koji pružaju moralnu, tehničku i ostalu pomoć. MZK daje attribute za svoje uspehe mnogim svojim podržavaocima, posvećenom i angazovanom vidu naše organizacije. Voleli bi smo da možemo da imenujemo ovde svakog pojedinca koji je dao svoj doprinos, ali bi spisak

takvih ljudi bio beskonacan. Znajte da cenimo svakog od vas po na osob, kao sto cenimo i sledeće organizacije koje su podržale i finansirale programe i aktivnosti MZK-a u 2004 godini:

Program za Lokalnu Inicijativu na Kosovu (KLIP)
 STAR Mreža Svetskog Ucenja
 Kosovska Fondacija za Otvoreno Društvo (KFOS)
 UNIFEM
 Organizacija za Evropsku Bezbednost i Saradnju (OEBS)
 Swiss Cooperation Office - Kosovo
 Swedish International Development Agency (SIDA)
 Canadian International Development Agency (CIDA) / Kosovo
 UNICEF
 UNDP
 Fondacija za Demokratske Inicijative (FDI)
 Heart and Hand Foundation
 Kvinna till Kvinna (KtK)
 Urgent Action Fund

NASI PARTNERI

Pored naših podržavaoca, mi smo partneri sa sledećim organizacijama da bi smo koordinisali kampanje, radionice i projekte. Nasi partneri cine široku osnovu regionalnih i medjunarodnih mreža koje nam dozvoljavaju da se povežemo i razmenimo informacije sa ženama sirom sveta koje imaju slicne probleme i ciljeve. Ova partnerstva takodje omogucavaju da se glas MZK-a cuje u okviru širokog medjunarodnog nevladinog foruma. Nasa partnerstva sa sledećim organizacijama u 2004 godini su bila veoma uspesna.

Antico (Skopje)
 Mreža Žena iz Albanije
 Autonomni Centar Žena Beograd
 Mreža Žena iz Bosne i Hercegovine
 Centar za Žene Žrtve Rata (Zagreb)
 Mreža Žena iz Hrvatske
 KTV
 Mreža Žena iz Makedonije "Zajedno"
 Mreža Istocnozapadnih žena
 Institut za Otvoreno Društvo - Njujork
 RTK
 RTV 21
 Urgent Action Fund
 Centar za Žene (Tirana)
 □ ene □ enama (Sarajevo)

Posebna zahvalnost RTV21 za njihovu podršku tokom 2004. Xheraldina Vula i Aferdita Kelmendi

PROGRAMI I AKTIVNOSTI

IZGRADNJA INSTITUCIONALNOG KAPACITETA

9 decembra 2003 godine, MZK je održala prvi godišnji članski sastanak u Pristini. Na sastanku više od 50 članova mreže i podržavaoca je diskutovalo o načinima izgradnje mreže i o članstvu mreže. Članovi mreže su također izabrali prvi Odbor MZK-a koji je uključio 7 članova. Na njihovom prvom sastanku, Odbor je izabrao Naxhije Bućinca kao predsedavajućeg člana Odbora. Januara 2004 godine, MZK je otvorila svoju prvu kancelariju u Pristini uz pomoć STAR mreže svetskog učenja, Kosovske Fondacije za otvoreno društvo i Kanadskog programa za lokalnu inicijativu na Kosovu. Onda je mreža promenila kancelariju u septembru 2004 godine gde je i sada njeno sediste u centru Pristine.

Tokom rada na stratezijskom planu sa zaposlenima u Mrezi i članovima Borda

Brojanje glasova za nove članove borda

U 2004 godini MZK je također angazovala članove i partnere u proces strateškog planiranja u Djakovici u aprilu, plan je bio završen u Pristini u oktobru. Strateški plan uključuje ciljeve MZK, programe, partnere i strategiju za prikupljanje novčanih sredstava u sledećih 3 godina.

MZK je održala svoj drugi članski sastanak 4 decembra 2004 godine u Pristini. Na ovom sastanku, MZK je prezentovala nacrt godišnjeg izveštaja i Strateški Plan MZK-a. 90 članova MZK-a i podržavaoca koji su prisustvovali sastanku su dali povratne informacije o radu MZK-a do sada i diskutovali o projektima za 2005 godinu. Izabrana su dva nova člana Odbora a ostali su bili ponovo izabrani.

MREZA I RAZMENA ISKUSTVA

Od februara 2004 godine MZK je povećala svoje članstvo od 42 organizacije na 70. Ovo je bilo urađeno putem dopiranja, sastanaka za umrežavanje i saradnjom za kampanje. MZK članovi, mnogi od njih koji su započeli sa naporima umrežavanja u 1995 godini, nastavili su da posećuju, razmenjuju iskustva i podržavaju organizacije žena u zemljama sirom regiona i na međunarodnom nivou. U 2004 godini članovi MZK-a su se sreli sa predstavnicima organizacija žena iz Bosne i Hercegovine, Makedonije, Hrvatske i Srbije i Crne Gore. Cilj ovih poseta bio je razmena iskustava i diskutovanje o strategijama za dalje uključenje žena u napore izgradnje mira u jugoistočnoj Evropi.

**KRAJEM 2004, BROJ ČLANOVA U MREZI JE PORAS-
TAO OD 42 NA 70 ČLANOVA**

DVOMESECNI SASTANCI KOORDINACIJE

MZK je održala dvomesečne sastanke koordinacije sa članovima mreže, međunarodnim organizacijama i lokalnim NVO-ima i to 5 januara, 1 marta, 3 maja, 5 jula, 6 septembra i 5 novembra. Na ovim sastancima MZK je dala najnovije izveštaje o programima mreže i aktivnostima. Sastanci su takodje služili kao Forum za učesnike da razmene informacije i iskustva kao i da iniciraju zajedničke aktivnosti.

BILTEN “GLAS ŽENA SA KOSOVA”

Bilten MZK-a koji izlazi na svaka tri meseca “Glas žena sa Kosova” objavljen je u aprilu, julu i oktobru 2004 godine. Bilten je bio široko distribuisan elektronskim putem i u hard kopiji i to na albanskom, engleskom i srpskom jeziku. Svedočenje široke i efektivne distribucije “Glasa Žena sa Kosova” bio je odgovor koji smo primili od gospodina Majkla Dzeja, stalnog člana podsekretara u Britanskoj kancelariji za inostranstvo i komonvelt.

**“TOLIKO JE OHRABRAJUĆE VIDETI KAKO POSTOJI
TAKO AKTIVNA MREŽA ŽENA NA KOSOVU KOJA
PODRŽAVA POLNU RAVNOPRAVNOST”**

SIR MICHAEL JAY

MILENIJUMSKI CILJEVI ZA RAZVOJ

Februara 2004 godine MZK je putovala u Tiranu sa članovima Vlade Kosova, Parlamentom i civilnim društvom. Kosovska delegacija je posetila različita ministarstva da bi saznala kako je funkcionisala platforma milenijumskih ciljeva za razvoj (MDG) u Albaniji. Cilj ove posete je bio da se utvrde načini da Vlada, civilno društvo i međunarodna zajednica saradjuju na ispunjenju MDG na Kosovu. UNDP sa Kosova je organizovao ovo putovanje.

PODRSKA SRPSKOJ MREZI ZENA “ZORA”

MZK je saradivala sa Srpskom mrežom žena “Zora” na organizovanju radionice pod nazivom “Upravljanje NVO-ima u novom pravnom okruženju” i to od 20-21 februara. Ova radionica je pružila mogućnost da žene Albanke i Srkinje diskutuju o zajedničkim interesima i načinima kako da izvuku dobit iz međusobnog rada i iskustva. STAR mreža svet-skog učenja je obezbedila finansijsku i tehničku pomoć.

POMOC POSLE MARTOVSKOG NASILJA NA KOSOVU

Posle nemira u martu 2004 godine na Kosovu, članovi MZK-a i prijatelji su bili donatori 900 evra i 350 \$ kako bi pomogli albanskim i srpskim porodicama koje su pogođene nasiljem. Korisnici pomoći su bili porodica Veseli iz Cabra iz Mitrovice čija su se deca udavila u reci Ibar što je prethodilo nasilju i pomoć porodici Nevernke Rikalo iz Kosova polja, čija je kuća bila spaljena 18 marta. Nevenka Rikalo je aktivistkinja srpske ženske NVO “Ruka ruci” koja je član MZK-a.

PEKING +10

2005 godine označava desetogodišnjicu Pekinske Deklaracije i Platforme za akciju usvojene na četvrtoj svetskoj konferenciji o ženama, održanoj u Pekingu septembra 1995 godine. Deklaracija i Platforma za akciju definišu međunarodne ciljeve za unapređenje žena, ravnopravnost polova, razvoj i mir svih žena. Na Peking +10, UN će razmotriti progres koji je napravljen od usvajanja Deklaracije i Platforme za akciju i treba da ponovo potvrdi svetsko zalaganje za ravnopravnost žena.

MZK je poslala tri žene da učestvuju u NVO Forumu za regionalni pripremni sastanak za Peking + 10 razmatranje, u Ženevi, od 12-13 decembra. Glavne teme Peking + 10 razmatranja bile su: žene u privredi, institucionalni mehanizmi za promovisanje ravnopravnosti polova, trgovina ženama u kontekstu migracionih kretanja i pitanja koja iz toga proisticu. UNDP je finansijski pomogao učesce žena sa Kosova.

RAZMENA SA REGIONALNOM MREŽOM ZENA

Ova poseta razmene ima za cilj da utvrdi načine uključivanja žena u mirovne pregovore i da pokrene pitanje standardizacije ravnopravnosti polova kroz sve aspekte konflikta, sprečavanja konflikta, održavanja mira, pomirenja i posleratne obnove. Na ovim sastancima, utvrdili smo regionalna i nacionalna pitanja koja se odnose na žene, rat i mir. Takođe smo diskutovali o načinima upotrebe Rezolucije Saveta bezbednosti UN-a 1325 u našem radu na ovim pitanjima, kao i o mogućnostima i pretnjama koje postoje za sprovođenje Rezolucije 1325 i na regionalnom i nacionalnom nivou.

Članovi MZK-a su se sreli sa predstavnicima makedonske mreže žena od 25-26 oktobra u Pristini. Sastanci su organizovani u saradnji sa nemačkom organizacijom Friedrich Naumann Stiftung.

Onda, u novembru, delegacija mreže žena iz Bosne i Hercegovine je posetila članove MZK u Pristini. Kvinna till Kvinna je finansijski omogućila ovu posetu.

USPON POLITICKOG ANGAZOVANJA ZENA

POLITICKE PARTIJE RADE ZA ZENE

Osnovni cilj kampanje je bio uključivanje žena za resavanje prioritarnih pitanja u politici, ekonomiji, društvu i kulturi sa kojima se one suprostavljaju u elektoralnim programima političkih stranaka za opšte izbore koje se održale u jesen. Na svim sastancima održanim u 30 opština na Kosovu, učesnice su raspravljale o ovim problemima i one su predložile puteve i načine da se ovi problemi reše. Više od 1000 žena su se sastale na ovim sastancima. Ovi predlozi su predate političkim strankama da ih uključe na njihovim platformama. Mnogi od ovih problema koji uznemiravaju žene su slični u svim opštinama u Kosovu iako ne nedostaju specifični problemi u svakoj opštini. Neki su bili blisko vezani za njihovu polnu poziciju, dok su ostali problemi uznemiravajući za cello društvo. Mreža Zena i OSCE se organizovali okrugli sto, kako bi se ovi predlozi bili javni i za javnost. Shqipe Pantina je bila koordinatorica ove kampanje. Veliki broj medija su pratile sve događaje po opštinama što je omogućilo uspehu kampanje. Ova kampanja je bila podržana od OSCE Democratisation Department a Star Network of World Learning i UNIFEM su dali tehničku pomoć.

Publikacija kampanje “Zene Predlažu” predstavlja sve preporuke žena za platformu političkih partija.

KAMPANJA “ZENE PREDLAŽU”

Predstavnice Mreže, Violeta Selimi i Igballe Rogova predstavljaju kampanju “Zene Predlažu” na konferenciju za štampu zajedno sa predstavnikom OSCE Sven Lindholm i Barbarom Burri iz Swiss Cooperation and Development Office.

Nastavak prethodne kampanje MZK-a “Političke Partije Rade za Zene”, “Zene Predlažu” nastavile su da promovisu veće i efektivnije učesce žena na izborima u jesen 2004 godine, kao glasače i kao kandidate iz političkih partija. Kampanja se sastojala od niza javnih sastanaka koji su u svakoj opštini okupljali žene kandidate i građane. Violeta Selimi je bila koordinatorica kampanje. OEBS i Svajcarska kancelarija za razvoj i kooperaciju (SCDO) su pomogli ovu kampanju, uz tehničku pomoć STAR mreže svetkog ucenja i UNIFEM-a.

KAMPANJA O REFORMI ZAKONA O IZBORIMA NA KOSOVU

U martu i aprilu 2004 godine MZK, Koalicija za reformu zakona o izborima, Reforma 2004, Mreža KACI, i Lobi žena sa Kosova su učestvovali u kampanji sirom Kosova i zalagali se za novi izborni sistem. To je uključilo pisanje pisama ključnim lokalnim i međunarodnim donosiocima odluka, sastanke, medijske kampanje, konferencije za štampu, TV debate, javne obrazovne kampanje, kao i mirne demonstracije u šest regiona u znak podrške novom izbornom sistemu kojeg je promovisala Koalicija za reformu zakona o izborima na Kosovu. Preporučeni sistem bi bio kombinacija načela za otvorene liste, geografsku zastupljenost kroz višestruke izborne okruge i uravnoteženu predstavljenost polova. Elektronski i štampani mediji su izveštavali o kampanji. Mada Misija Ujedinjenih nacija na Kosovu nije promenila zakon o izborima za izbore u jesen 2004 godine, kampanja je uspela da pokrene svest javnosti o ovom pitanju i doprinela je da pitanje o reformi zakona o izborima bude prvo na dnevnom redu političkih diskusija na Kosovu.

Tokom kampanje Reforma 2004, građani Pristine su protestovali za elektoralne reforme.

KAMPANJA "IZADJI I GLASAJ"

Kampanja "Izadji i glasaj" je sprovedena u septembru i oktobru 2004 godine sa ciljem ohrabriranja većeg učešća na izborima zakazanim za 23 oktobar. Kampanju je finansirala Kosovska NVO Projekat za zastupanje (KNAP) u tesnoj saradnji sa Nacionalnim demokratskim institutom (NDI). Kampanja je imala za cilj da poveća učešće glasaca i da poboljša znanje građanja o važnosti glasanja na predstojećim izborima. Kampanja je koristila medije, pamflete, postere, objave elektronskim putem, i debatovanje. Uloga MZK-a je bila da aktivno uključi lokalne medije tako da kampanja dopre do sto većeg broja publike. MZK članovi su pozvali lidere zajednica da učestvuju u TV emisijama uživo, u vestima i u ostalim medijskim događajima da bi podstakli građane da glasaju. Zeleli bismo da se zahvalimo lokalnim medijima sto su posvetili i vreme i energiju da naprave od ove kampanje veliki uspeh.

ZAKONSKI MEHANIZMI POLNE RAVNOPRAVNOSTI

NACIONALNI AKCIONI PLAN ZA RAVNOPRAVNOST POLOVA

MZK je bila vodeći partner u zalaganju da Vlada Kosova usvoji Nacionalni Akcioni plan za ostvarenje ravnopravnosti polova (NAP) 21. januara 2004. godine na sastanku sa Premijerom Kosova Bajramom Redžepijem, MZK predstavnici su prezentovali NAP koji je obuhvatao preporuke za osnaživanje žena u okviru političkih partija i za povećanje broja žena u politici i Vladi. 14. aprila 2004. godine, Vlada je usvojila plan. Vlada je počela da primenjuje plan, ali MZK i dalje nastavlja da se zalaze za potpuno sprovođenje plana. UNIFEM je obezbedio finansijsku i tehničku pomoć.

PRAVA ŽENA

LILJA FOREVER

Na osnovu filma “Lilja 4-Ever” od strane švedskog direktora Lukas Moodyssona, ova kampanja podizanja svesti se odnosila na pitanje trgovine žena i devojaka. Film opisuje život i iskustva trgovine u svrhu seksa. Od februara do decembra 2004. godine film je prikazan i o njemu se diskutovalo u Prizrenu, Uroševcu, Djakovici i Gnjilanu. Švedska Agencija za međunarodni razvoj (SIDA) je finansirala projekat u saradnji sa OEBS Misijom na Kosovu, Školom Kosovske policijske službe, Međunarodnom organizacijom za migraciju, Centrom za zaštitu žene i dece, Srpskom mrežom žena - Zora, Centrom za zaštitu žrtava i sprečavanje trgovine ljudima i Kvinnoforumom.

KONFERENCIJA MEHANIZMI ZA RAVNOPRAVNOST POLOVA

Konferencija “Mehanizmi za Ravnopravnost Polova” zajednička inicijativa koju je organizovala kancelarija Premijera i Savetodavna kancelarija za dobro upravljanje, ljudska prava, jednake mogućnosti i pitanja polova (AOGG), MZK, Odeljenje za demokratizaciju pri OEBS-u, UNIFEM, i UNMIK - kancelarija za pitanja polova (OGA), održana je od 17-18. septembra. Konferencija je bila organizovana u kontekstu novo proglašenog zakona o ravnopravnosti polova. Konferencija je pružila forum za advokate i stručnjake uključene u unapređenje ravnopravnosti polova na centralnom i lokalnom nivou koji bi razmotrili mehanizme za ravnopravnost i diskutovali o promenama ili akcijama za dalju institucionalizaciju ovih mehanizama.

Ovaj projekat je deo napora MZK-a da poveća svest o seksualnoj trgovini kod političara, policajaca, vlasti, socijalnih radnika, novinara i javnosti. “Lilja 4-Ever” DVD-i su dostupni kod SIDE i to na sva tri jezika.

KAMPANJA “SAZNAJ SVOJA PRAVA”

Nacionalni akcioni plan, zakon o ravnopravnosti polova, zakon protiv diskriminacije, i porodični zakon, svi proglašeni u 2003 i 2004 godini jesu velika dostignuća za ravnopravnost polova. Oni olaksavaju promociju i zaštitu ljudskih prava na Kosovu. Međutim, socijalni problemi kao što su nasilje nad ženama, trgovina u svrhu prostitucije, niska stopa upisa devojčica u škole i na univerzitetima, visoka stopa siromastva kod pripadnica ženskog pola, diskriminacija u poslovnom svetu na osnovu polne pripadnosti, i nedostatak zastupljenosti pripadnica ženskog pola u politici još uvek predstavlja kugu za Kosovo.

Dok mehanizmi za ravnopravnost polova postoje na političkom nivou, mnogi muškarci i žene neznaju svoja prava, kako da imaju pristup zaštiti koja je omogućena prema novim zakonima, ili kako da iskoriste usluge Ombudsmana. Tako, primena zakona i potpuna realizacija potencijala za socijalnim

promenama je teška. Kampanja “Saznaj svoja prava” ima za cilj informisanje građana o njihovim pravima i postojećim mehanizmima za ravnopravnost polova i to kroz umetničke komade. Okupilo se 5 poznatih kosovskih izvođača da bi govorili priče koje objašnjavaju gorenavedene mehanizme za ravnopravnost polova. Izvođači su koristili popularne medije uključujući pozorišne komade i pesme kao obrazovno sredstvo u nadi boljeg dopiranja do kosovskih građana. Glumci su govorili monologe i dijaloge da bi direktno razgovarali sa publikom i da bi uvukli publiku u svoje komade. Dijalozi između glumaca su dramatizovali iskustvo žena, prikazujući situacije u kojima se mogu iskoristiti mehanizmi za ravnopravnost polova. Komadi su bili zasnovani na istinitim iskustvima žena.

Kampanja je započela 29 novembra u Pristini, označavajući međunarodni Dan protiv nasilja nad ženama. Predstava je bila ponovljena u Prizrenu 2 decembra i u Mitrovici 3 decembra. Kampanja će biti nastavljena u 2005 godini kada će dopreći do opština sirom Kosova. UNIFEM je finansijski pomogao ovu kampanju. RTV 21 je bio medijski sponsor.

Za vreme predstave kampanje poznate glumice razgovaraju sa ženama iz Has regije.

SPROVODJENJE REZOLUCIJE 1325 SAVETA BEZBEDNOSTI UN-A

Posle inicijalnih diskusija u februaru u Pristini, regionalna radionica je održana u oktobru 2004 godine u Sarajevu, posvećena sprovođenju Rezolucije 1325 Saveta bezbednosti UN-a. Radionica je bila sprovedena u partnerstvu sa UNIFEM-om i Kvinna till Kvinna koji su i finansirali to. Zene sa Kosova, zene iz Srbije i Crne Gore, Hrvatske, Bosne i

Hercegovine i Makedonije su diskutovale o strategijama za primenu Rezolucije 1325 SBUN u regionu. Radionica je rezultirala zajedničkim pismom Savetu bezbednosti UN-a, izražavajući podršku učesnika primeni Rezolucije 1325. One su takodje razvile nacrt akcionog plana za buduće napore.

DRUGI PROGRAMI

PODRSKA DOJENJU

“Zene ženama grupa za pomoć majkama koje doje” projekat je započeo u oktobru 2004 godine i završice se u martu 2005 godine. Projekat je sproveden u saradnji sa UNICEF-om, sa radom grupom kosovske inicijative za bolničko prijateljstvo za bebe (BFHI) i sa lokalnim NVO-ima. Projekat koga finansira UNICEF ima za cilj da poveća stopu dojenja osnivanjem funkcionalnih i održivih radnih grupa za pomoć nazvanih “zene ženama” i to u šest mesta. Ova grupa za pomoć je primarno pružala pomoć, stitila i promovisala dojenje na nivou zajednice. Grupe su naglasile važnost dojenja u toku prvih šest meseci.

MZK je stvorila i održavala tesnu komunikaciju sa Porodiljskim Odeljenjima u cilju prikupljanja informacija o novim majkama i ako je neophodno da bi im otisla u kućnu posetu. Grupe za pružanje pomoći su se konsultovale sa majkama, ženama i članovima porodica o važnosti dojenja i rukovodjenju laktacijom. Diskusije su se odvijale u centrima i kancelarijama NVO-a, kao i putem telefonskih konsultacija i kućnih poseta.

MZK nudi informacije i konsultovanje o dojenju bez diskriminacije i uz posebno obraćanje pažnje na zene iz zajednica Roma, Askalija i Egipćana, kao i na zene koje žive u seoskim sredinama.

FOND ZA ZENE NA KOSOVU

U junu i oktobru 2004 godine Odbor MZK-a, osoblje i partneri su se sastali da bi diskutovali o ideji osnivanja Fonda za zene na Kosovu kao mehanizma za finansiranje grupa žena na Kosovu. Na sastancima je osnovano nekoliko operativnih timova za prikupljanje sredstava, organizaciona pitanja i programske prioritete za dalji razvoj ideje o Fondu za zene na Kosovu. MZK je podnela predlog UNIFEM-u i KFOS-u za razvoj pilot projekata za osnivanje ovakvog fonda.

BUDUĆI PROGRAMI

U 2005 godini, MZK će se usmeriti na jačanje svojih članskih službi i na poboljšanje kapaciteta mreže za zastupanje. MZK će nastaviti da pruža tehničku pomoć zenskim NVO-ima na Kosovu koje čine pripadnice etničkih manjina. MZK će takođe nastaviti sa programima koje je počela u 2004 godini, a i inicirace neke nove programe.

MZK nastavlja sa odubavatanjem svojih članova u strateskom planiranju u predstojecim programima.

ZDRAVLJE ŽENA

MZK će nastaviti svoju kampanju za podizanje svesti o dojenju kod mladih majki pružajući pomoć grupama koje pružaju pomoć majkama.

Pored toga, MZK će inicirati novu kampanju koja će podići svest o načinima za sprečavanje raka dojki, kao što su podsticanje žena da redovno urade mamografiju i samoispitivanje.

FOND ŽENA

MZK će započeti dugoročni proces osnivanja Fonda za žene sa Kosova uz tehničku pomoć i finansijska sredstva UNIFEM-a i Hitnog akcionog fonda.

GLAS ŽENA U PROCESU DONOSENJA ODLUKA

MZK će preduzeti tri napora u ovoj oblasti. Mreža će se povezati sa partnerima Agencijama UN-a na Kosovu da bi istrazila status žena, kao jedna aktivnost za postizanje milenijumskih ciljeva za razvoj (MDG).

MZK će nastaviti sa “Saznaj svoja prava” kampanjom za podizanje svesti o postojećim mehanizmima za ravnopravnost polova. Ovo će obrazovati građane o Nacionalnom Akcionom planu za ravnopravnost polova, Zakonu o polovima, Porodicnom Zakonu i Zakonu protiv diskriminacije, tako da građani mogu da upotrebe ove Zakone. Ovo će obuhvatiti i kampanju pravnog opismenjavanja za javne zvaničnike o sprovođenju Nacionalnog Akcionog plana za ostvarenje ravnopravnosti polova u saradnji sa Organizacijom za pravnu analizu pripadnika polova.

MZK će se nadovezati na kampanje “Žene predlazu” i “Političke partije rade za žene” koristeći lokalne grupe za zastupanje polova da bi pomogla i saradnjivala sa ženama politicitrima u pripremi za lokalne izbore 2006 godine.

MZK će nastaviti da saradjuje sa ostalim kosovskim NVO-ima u zalaganju za promene sadasnjeg izbornog zakona. Predložene promene uključuju sedam glasackih okruga, zastupljenost polova, i otvorene izborne liste. Ovakav sistem bi dozvolio ženama i muskarcima da smatraju odgovornim svoje predstavnike u Vladi.

U pripremi za medjunarodnu konferenciju o sprovođenju Rezolucije 1325 Saveta bezbednosti UN-a, privremeno zakazanoj za početak 2006 godine, MZK će saradnjivati sa UNIFEM-om da bi pripremila izveštaj koji analizira do koje je mere Rezolucija primenjena na Kosovu.

Staf Mreže od leve nadesno: Hatixhe Ramosaj, Igballe Rogova, Elita Gota, i Shqipje Pantina

RADNI STAF MREZE

Igballe Rogova
Direktor

Elita Gota
Menazer Programa

Shqipje Pantina
Koordinator Kampanje “Politicke Partije Rade za Zene”

STAF 2004

Violeta Selimi
Koordinator Kampanje “Zene Predlazu”

Laura Ruhi
Koordinator Kampanje “Zene Podrzavaju Zene”

Hatixhe Ramosaj
Menazer za Finansije

ORGANIZACIJA	KONTAKT OSOBA	ADRESA KANCELARIJE
Afrodita	Maria Kurti	Obori i shkollës “Jeronim De Rada,” Ferizaj
Alma	Shemsije Seferi	Sverkë, Pejë
Antigona	Rabe Rrustemi	Fehmi Lladrovci H/I Nr 26, Skenderaj
Association for Women’s Information and Education	Kismete Hyseni	Pashko Vasa (Lagjja Pejton), Prishtinë
Ato	Naile Zahiti	Çamërija, Vushtrri
Aureola	Sanije Grajcevc	Jakov Xaxa 162, Prishtinë
Agricultural Group	Zahide Gashi	Prishtinë
Bardha	Raza Sadrija	Mateja Gubec 45 A (Shaip Spahia), Prishtinë
Center for the Protection of Women and Children	Sevdije Ahmeti	Rexhep Mala 8A, Prishtinë
Center for Roma Women	Emsale Mergjollari	Kadri Nesho Nr.26, Prizren
Contemporary Women	Fetije Mehmeti	Bajo Populli 7, Prizren
Dora Dorës	Vjosa Curri	Farketareve Nr 28, Prizren
Dua	Ilirijana Kryeziu	Lekë Dukagjini 24/A, Prizren

ORGANIZACIJA	KONTAKT OSOBA	ADRESA KANCELARIJE
Education Veterans' Group	Naxhie Bucinca	Dardania Kat.1 Hy.11 Nr.112, Prishtinë
Elena Gjika	Lale Grabanica	Z. Hajdini Nr.5, Klinë
Family Women	Nadire Kryeziu	Haxhi Ymeri 10/17, Prizren
Fight for Life	Nezaqete Idrizi	Karllovcit 3, Prizren
Fillesa	Drita Myftiu	Prizren
Flaka	Shehindere Dedushi	Lipjan
“Fortesa” Women’s Organization	Sanije Jahiri	Kamenicë
The Garden	Sadije Dulahu	Keqekollë, Dabishevc
Gender Training and Research Center	Arjeta Rexha	Ulpiana U I/H2 Nr. 10, Prishtinë
Hadër	Resmije Krasniqi	Adem Bajrami 2, Prizren
Handikos	Drita Vukshinaj	Zahir Pajaziti PN, Prizren
Disabled Women’s Group	Mehreme Llumnica	Dardania B1/5, Prishtinë
Hanëmeli	Lirije Gash	TMK 101/7, Prishtinë
Hareja	Miradije Haxhijaha	Bujar Thaqi PN, Rahovec
Idemo Pravo	Zhivodinka Radosavlevic	Plemetin
IFK Vizioni Ri	Ardita Rizvanolli	“Tirana” tranzit, Gjakovë
Independent Women’s Organization	Rudina Gerdec Llapashtica	Zija Shemsiju 23, Lagja Ulpiana, Prishtinë
Jeta Ime	Shqipe Bejtullahu	Permet Vula 25, Gjakovë

ORGANIZACIJA	KONTAKT OSOBA	ADRESA KANCELARIJE
Live Life	Xhynaze Bytyqi	Vajzat e Sulit, Prizren
Kalabria	Sevdie Bunjaku	Marin Barleti Nr. 2/9, Prishtinë
Kevser	Igballe Berisha- Huduti	Remzi Ademaj, Prizren
KHWA	Gjylfidane Morina	Dardanija I, Pejë
Women's Blind Association	Bajramshahe Jetullahu	Ali Hadri Nr. 8A, Prishtinë
Steps towards the Future	Smiljana Veselinovic	Gracanica
Kosovar Gender Studies Center	Luljeta Vuniqi	Bulevardi i Dëshmorëve 19/3, Prishtinë
Kosovarja	Ferjalle Vula	Gjakovë
Kosovarja Prizrenase	Dita Arapi	Lekë Dugagjini 46, Prizren
Legjenda	Melihate Osmani	Viti
Bright Future	Radosava Mirkovic	Priluzje
Liria	Nazife Jonuzi	7 Koriku 16/2, Gjiilan
Liria	Luljete Kuqi	28 Nëntori PN, Suharekë
Lulebora	Selvetë Gashi	Keramikes Nr 9b, Prishtinë
LWF	Shyhrete Peci	Agim Ramadani, Shipol, Mitrovice
Medica Kosova	Abnore Shehu	Luigj Gurakuqi 39, Gjakove
Motrat Qiriazhi	Marte Prekpalaj	Has, Prizren
“Nardi” Women and Children Association	Violeta Shehu	Bajram Kelmendi 21, Prishtinë

ORGANIZACIJA	KONTAKT OSOBA	ADRESA KANCELARIJE
NGO Resource Center	Esma Smajli	Ismet Jashari Kumanova, Prizren
“Norma” Women Lawyers Association	Valbona Salihu	Fakulteti Juridik, Kati IV, Prishtinë
Organization for Development Activities	Violeta Selimi	Ferat Dragaj 39/A, Aktash II, Prishtinë
One to One	Merita Halitaj	Sahat Kulla 66, Prizren/17 Nentori 65, Pejë
Open Door	Belgijzare Muharremi	Lekë Dukagjini 24/A, Prizren
Organization for Youth Support and Education	Nurije Ferati -Haziri	Abdullah Presheva PN, Prishtinë
Promocom	Shpresa Mazreku	Bujar Thaqi PN, Rahovec
PVPT/QMVPT	Belkez Dedolli Ferri	Prishtinë
REA	Reafete Rexhepi	Muhocë, Ferizaj
Hand to Hand	Nevenka Rikallo	Fushë Kosovë/Kosovo Polje
Safe House	Sakibe Doli - Dobruna	Gjergj Fishta PN, Gjakovë
Sara	Dashurije Sahiti	Bresanë, Dragash
SHE-ERA Business Women’s Association	Mirlinda Kusari	“Tirana” tranzit, Gjakovë
Sibora	Hyrmete Celina	Ardian Zurnagjiu 35, Prizren
Teuta	Nexhmije Bytyqi	Remzi Ademi, Prizren
Violete	Bedrije Shala	Barilevë, Prishtinë
Vita - Life	Sanije Bajrami Nimani	Haxhi Zeka Nr. 62, Prishtinë
We Are Part of the World	Atifete Demaj	Nënë Terezë, Fushë Kosovë

ORGANIZACIJA	KONTAKT OSOBA	ADRESA KANCELARIJE
Women in Action	Igballe Hakiqi	Hakif Zejnullahu PN, Podujevë
Women's Association	Mybera Valla	Washingtoni PN, Gjakovë
Women and Children Center	Elita Reshtani	Milan Shuflai 4, Prizren
Women Head of Households	Sevdije Sadiku	Lagja e Re 5, Suharekë
Women's NGO for Ethnographic Research	Shpresa Siqeca	Komuna e Parisit 14, Prizren
Women Today	Shyhrete Besimi	Mbreti Bardhyl 19, Prizren
Women's Wellness Center	Lumnije Decani	17 Nentori 59, Pejë
Women for Women International	Hamide Latifi	UÇK , Nr.17, Prishtinë
Yllka	Zejnepe Recica	Sazli, Ferizaj
"Zana" Women's Association	Tahire Gashi	Klinë

FINANSIJSKI IZVESTAJ

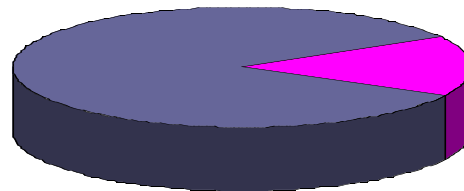
DONATOR	PROJEKAT / KAMPANJA	DONACIJA(EURO)
Star Network of World Learning	Gradjenje Kapaciteta MZK	8262.87
Kosovo Foundation for an Open Society	Gradjenje Kapaciteta MZK	8760.00
Kosovo Local Initiative Program	Gradjenje Kapaciteta MZK	19,700.00
Organization for Security and Cooperation in Europe	Politicke Partije Rade za Zene	26,400.00
Organization for Security and Cooperation in Europe	Zene Predlazu	20,000.00
Swiss Cooperation Office	Zene Predlazu	12,950.00
United Nations Children's Fund	Zene Podrzavaju Zene	26,280.00
Sweedish Agency for International Development and Cooperation	“Lilja Forever” Kampanja protiv Trafikovanje Zena	7,150.00
United Nations Fund for Women	Kampanja “Zene Predlazu”	1,720.00
STAR Network of World Learning	Kampanja “Zene Predlazu”	395.85
Foundation for Democratic Initiatives	Kampanja za Izborne Reforme	5,000.00
United Nations Fund for Women	Konferencija za Mehanizme P.R.	7,650.00
Total		144,268.70

OPERATIVNI TROSKOVI

TROSKOVI	PROJEKAT	IZNOS (U EVRIMA)
Plate	Gradjenje Kapaciteta MZK	16,031.00
Opreme	Gradjenje Kapaciteta MZK	3,473.19
Troskovi Kancelarije	Gradjenje Kapaciteta MZK	3,719.49

KANCELARISKI I PROGRAMSKI TROSKOVI 2004

Opsti Programski Troskovi
121,045.04
84%

Opsti Kancelarijski Troskovi
23,223.68
16%

Mreza Zena Kosova
Adresa: Ul. Agim Ramadani, Nr. 50/8
Pristina, Kosovo
www.womensnetwork.org